

Welkom op de afdeling psychiatrie

Brochure voor familie en naasten

Welkom op de PAAZ

Uw familielid of naaste heeft het erg moeilijk en wordt opgenomen op de PAAZ of de psychiatrische afdeling. Dit kan ook voor u een grote impact hebben en veel vragen oproepen. Vragen over waar uw naaste terecht komt, welke hulp die zal krijgen en hoe u uw naaste kunt helpen. Misschien vraagt u zich ook af hoe u hier zelf mee om kunt gaan of waar uzelf terecht kan voor hulp.

Met deze brochure hopen we een antwoord te geven op uw vragen en bezorgdheden.

Als u na het lezen van deze brochure nog vragen hebt, spreek dan gerust iemand van het team aan. U vindt achteraan in deze brochure ook nog andere adressen waar u met uw vragen of bezorgdheden terecht kan.

Wat is de PAAZ?

What's in a name? De vele namen van onze afdeling

U heeft het misschien al gemerkt: onze dienst heeft meerdere namen. De meest gebruikte benaming is **PAAZ**. Dit is een afkorting voor **Psychiatrische Afdeling Algemeen Ziekenhuis**.

Aan de telefoon wordt onze dienst ook nog vaak **A-dienst** genoemd. Die letter A verwijst naar het feit dat mensen hier in een acute toestand of crisis toekomen en dringend psychische hulp nodig hebben. In nog andere gevallen wordt er gesproken over de '**Afdeling Psychiatrie**'.

Wie kan er op de PAAZ terecht?

Volwassenen (+18 jaar) die **ernstige psychische problemen** hebben en die meer hulp nodig hebben dan wat er thuis kan worden geboden, kunnen voor een korte opname op de PAAZ terecht.

Het kan bijvoorbeeld gaan om mensen die psychisch kwetsbaar zijn, maar ook over mensen die relatieproblemen ervaren, zelfmoordgedachten hebben of wanneer er sprake is van misbruik van alcohol of medicatie.

Een opname op de PAAZ is **volledig vrijwillig**. Personen moeten dus zelf een wens en hulpvraag hebben om bij ons in opname te kunnen komen.

Welke hulp bieden we?

We proberen een veilige plek te bieden waar mensen **even tot rust kunnen komen in een moeilijke periode**. Hier kan je de eerste stappen zetten op weg naar herstel.

De **eerste week van een opname** is vaak intens en soms moeilijk. Veel mensen verwachten meteen een actieve behandeling of veel gesprekken. In werkelijkheid verloopt het begin vaak rustiger.

We vergelijken het graag met een sneeuwbol. Door alles wat iemand de laatste tijd heeft meegemaakt, is het alsof de sneeuwbol flink is geschud. Er dwarrelt van alles rond: gevoelens, gedachten, gebeurtenissen.

Op de afdeling nemen we in de eerste week de tijd om die sneeuw wat te laten neerdalen. Dat betekent: rust bieden, de persoon laten wennen aan de omgeving en kennismaken met het team. Er 'moet' even niets.

We begrijpen dat dit stil kan aanvoelen of dat er ongeduld of frustratie kan zijn vanuit een gevoel dat uw naaste niet meteen geholpen wordt. Toch is deze rust belangrijk. Ze helpt om tot zichzelf te komen, zodat we daarna samen beter kunnen zien wat er nodig is en hoe we verder kunnen werken aan herstel. **Na deze rustfase wordt de behandeling intensiever.**

Tijdens de opname bieden we op verschillende manieren hulp:

- Aanbieden van een duidelijke dagstructuur
- Opstarten en aanpassen van medicatie
- Toewijzen van een individuele begeleider (verpleegkundige)
- Groepstherapie
- Ondersteuning bij sociale en financiële problemen
- Voorbereiding van het ontslag en de nazorg

Omdat de opname maar kort is, doen we geen uitgebreid onderzoek. Daarom stellen we in deze periode ook **geen diagnoses**.

Meer info over wie we zijn en over het therapie-aanbod, kan u vinden in de brochure '*Welkom op de afdeling psychiatrie*'. Deze brochure kan u vinden op de website van het ziekenhuis of vraag ernaar bij iemand van het team.

Hoe lang kan iemand op de PAAZ verblijven?

De duur van een opname hangt enerzijds af van het doel van de opname en anderzijds van de gezondheidstoestand, het engagement en de motivatie van de patiënt.

Er is dus geen vastgelegde opnameduur. We kunnen wel zeggen dat een opname meestal **een paar dagen tot enkele weken** duurt, geen maanden.

Wat na ontslag?

Tijdens de opname denken we samen met de patiënten na over welke hulp nodig is na afloop van hun traject op de PAAZ. Dit noemen we **'nazorg'**.

Soms is het voldoende dat een patiënt van thuis uit verder wordt opgevolgd door de huisarts. Dit kan worden aangevuld met gesprekken bij een psycholoog of psychiater of een doorverwijzing naar bepaalde hulporganisaties zoals het CKB-team (Crisis- en Kortdurende Behandeling), LZ-team (Langdurige Zorg), CAW (Centrum Algemeen Welzijnswerk), Verslavingskoepel ...

In andere gevallen is intensievere nazorg nodig en verwijzen we de patiënt door naar een gespecialiseerd ziekenhuis of centrum voor een langdurig traject.

Als dat nodig is, helpen we de patiënt bij het opstarten van die hulp. In andere gevallen verwachten we dat de patiënt zelf het nodige regelt.

Hoe betrekken we familie en naasten?

Bij aankomst op de afdeling krijgt de patiënt de tijd om zich op de kamer te installeren. Nadien volgt er een **intakegesprek** door de verpleegkundige. Tijdens dit gesprek brengen we de situatie in kaart en geven we een **rondleiding**. Als de patiënt dit wenst, kan u als naaste hierbij aansluiten.

Als de patiënt (jonge) kinderen heeft, besteden we hier ook aandacht aan. Dit noemen we de **Kindreflex**. We bespreken hoe het met de kinderen gaat, wie tijdens de opname voor hen zorgt en of er bezorgdheden zijn. We bekijken samen of er eventueel ook voor de kinderen hulp moet worden ingeschakeld.

We plannen ook steeds een **hetero-gesprek** in met een naaste van de patiënt (als de patiënt hierin toestemt). Samen met de patiënt bekijken we wie we hiervoor uitnodigen. Tijdens dit gesprek kan u als naaste uw verhaal doen. Dit is een belangrijke aanvulling op het verhaal van de patiënt zelf. Het helpt ons een beter beeld te krijgen over de problemen die de patiënt ervaart. Tijdens dit gesprek kan u zeggen waarover u bezorgd bent en vragen stellen.

Tijdens de eerste 7 dagen van de opname verwachten we dat patiënten op de afdeling blijven. Na deze periode moedigen we aan om in het weekend halve dagen naar huis te gaan. Tegen het einde van de opname plannen we meestal ook een weekend met overnachting in. Zo proberen we de overgang terug naar huis te vergemakkelijken. **Weekenduitgang** bespreken we in de eerste plaats met de patiënt zelf. Het is de verantwoordelijkheid van de patiënt om dit praktisch te regelen met familie en naasten. Als we inschatten dat de patiënt hierbij hulp nodig heeft, nemen wij contact op met u om dit verder te bespreken.

Vrijdagvoormiddag is het **teamvergadering**. Dan nemen we beslissingen over ontslagplanning, weekenduitgang, enzovoort. Na de vergadering delen we de beslissingen aan de patiënt mee (en eventueel aan u als naaste).

Tenslotte zijn wij gebonden aan het **beroepsgeheim**. We vinden het belangrijk om naasten te betrekken bij de behandeling, maar kunnen dit enkel doen als de patiënt hier toestemming voor geeft. Zonder toestemming kunnen wij u geen informatie geven over het verloop van de behandeling. Voor algemene vragen kan u wel altijd bij ons terecht.

Praktische informatie

Bezoekuren en afspraken

Er gelden op de PAAZ **andere bezoeken dan in de rest van het ziekenhuis**. Dit komt omdat we van onze patiënten verwachten dat ze actief deelnemen aan het afdelingsgebeuren (bijvoorbeeld deelname aan therapie, gezamenlijke eetmomenten ...).

Maandag tot en met vrijdag:	welkom van 17:30 tot 20 uur
Weekend- en feestdagen:	welkom van 14 tot 20 uur

Is het voor u niet mogelijk om tijdens de bezoeken langs te komen? Bespreek dit dan met de individuele begeleider van uw naaste of de aanwezige verpleegkundige. Dan bekijken we of we een uitzondering kunnen maken.

Tijdens het bezoek kan u samen met de patiënt **op de kamer** terecht of **in de dagzaal**. Als er jonge kinderen bij zijn, kan u ook terecht in de **speelruimte**. Daarnaast kan u een bezoekje aan de cafetaria brengen of samen een wandeling maken op het ziekenhuisdomein. Om de rust op de afdeling te bewaren, vragen we om tijdens het bezoek niet in de leefruimte of op het terras te gaan zitten. Bedankt voor uw begrip!

- 1: Inkom Afdeling
- 2: Verpleegpost
- 3: Bureau Diensthoofd
- 4: Sociale Dienst
- 5: Dagzaal
- 6: Speelruimte

Algemene afspraken op de afdeling

Op onze afdeling gelden enkele specifieke afspraken. We vragen aan bezoekers om deze afspraken ook te respecteren.

- We vragen zowel aan onze patiënten als hun naasten om de **privacy** van alle patiënten te respecteren.
- Patiënten mogen geen **medicatie** bewaren of op eigen initiatief innemen. Wijzigingen aan de medicatie moeten steeds met de dokter besproken worden.
- Bezit, gebruik en/of verdelen van **alcohol of drugs** is ten strengste verboden op de afdeling, ongeacht de reden van opname. Ook het gebruik van **energiedranken** is niet toegestaan tijdens de opname. Voor patiënten die zijn opgenomen met een afhankelijkheidsprobleem is het ook verboden tijdens het weekend thuis alcohol of drugs te gebruiken. Bij overtreding bekijken we in samenspraak met het team welke gevolgen dit met zich meebrengt. Onmiddellijk ontslag is mogelijk. Bij verdelen van drugs of medicatie zal de opname onmiddellijk worden beëindigd.
- **Patiënten mogen het ziekenhuisdomein niet verlaten** tijdens de opname (behalve voor weekenduitgang). Vanaf de tweede week van opname kan er wel een uitzondering besproken worden voor het regelen van dringende zaken. De patiënt heeft hiervoor toestemming nodig van de arts en/of de individuele begeleider.
- In het belang van de behandeling kunnen we soms **maatregelen** nemen **die de vrijheid van de patiënt beperken**, zoals op de kamer moeten blijven of niet in weekend mogen gaan. We beschikken ook over een afzonderingskamer met cameratoezicht. Meer informatie hierover kan u vinden in de brochure *“Patiënteninformatie: Afzondering op de psychiatrische afdeling”* (te vinden op onze website of vraag ernaar).
- **Gewelddadig gedrag** op de afdeling wordt niet getolereerd. Voor patiënten kan dit een reden zijn tot beëindiging van de opname. De eventuele schade moet vergoed worden.
- Voor de veiligheid van uzelf, patiënten en het behandelend team vragen wij u om geen (illegale) **wapens** op de afdeling te brengen of bewaren.

Waar kan u terecht voor hulp?

Ook familie en naasten van mensen met psychische problemen kunnen nood hebben aan een luisterend oor, steun of hulp. Hiervoor kan u uiteraard beroep doen op uw eigen netwerk (vrienden en familie), maar weet dat er ook heel wat professionele hulp is voor naasten.

We hopen met het overzicht hieronder u alvast op weg te helpen in uw zoektocht.

In AZ Turnhout

Individuele begeleiding van uw naaste

Voor algemene vragen over onze werking of over de opname kan u terecht bij de individuele begeleiders van uw naaste en ruimer bij het hele team. Spreek ons gerust aan wanneer u op bezoek komt of bel ons op het nummer **+32 14 44 42 65**.

Sociale dienst

Als u vragen heeft over administratieve, financiële of sociale problemen, dan kan u hiervoor terecht bij de sociale dienst. U kan tijdens de kantooruren bellen naar Sarah Oorts op **+32 14 44 41 21** of Liesbeth Beukeleirs op **+32 14 44 41 23**.

Babbelstoel

Elke **derde maandag van de maand** organiseert Similes samen met de PAAZ de 'Babbelstoel'. U kan dan **van 18.30 tot 20.30 uur** langskomen voor een warme babbel met een vrijwilliger die ook een naaste is van iemand met een psychische kwetsbaarheid.

Locatie

AZ Turnhout – Campus Sint-Jozef

In de inkomhal, voorbij de centrale wachtruimte, naast het ziekenhuiswinkeltje.

Contact

Annemie Vloemans – Similes Kempen Turnhout

E-mail: annemie.vloemans@warmebabbel.be

Tel.: +32 495 89 77 42

Info op maat voor kinderen en jongeren

Voor kinderen hebben we aangepaste infobrochures. In '**Mama/Papa gaat naar de PAAZ**' geven we op kindermaat uitleg over onze werking. Deze brochures kan u vinden op onze website of vraag ernaar tijdens een bezoek.

We hebben daarnaast ook **infobrochures** en **leesboekjes** op maat van kinderen en jongeren over hoe het is om een ouder te hebben met psychische moeilijkheden. Deze kan u lenen bij ons.

Verder kan u altijd bij het team terecht met uw vragen of bezorgdheden over betrokken kinderen. Wij kunnen u **ondersteunen bij het aanknopen van een gesprek** met uw kind(eren) over het feit dat hun ouder is opgenomen op een psychiatrische afdeling. Samen bekijken we hoe u dit kan aanpakken, aangepast aan de leeftijd en het begripsniveau van uw kind(eren). Ook als u zich zorgen maakt over hoe uw kind met deze situatie omgaat, kunt u bij ons terecht. Wij denken graag met u mee en zoeken samen naar passende ondersteuning.

Buiten het ziekenhuis

www.similes.be

Similes is er voor mensen naast mensen met psychische problemen. Of je nu partner, ouder, kind, broer, zus, vriend of collega bent van iemand die psychisch kwetsbaar is, bij Similes vind je begrip, steun en praktische hulp.

Van een luisterend oor tot praktische informatie, van lotgenotencontact tot vormingen - we bieden verschillende vormen van ondersteuning aan, zodat jij rechttop kunt blijven staan.

www.familieplatform.be

Familieplatform ondersteunt al wie als naaste in aanraking komt met de gezondheidszorg en behartigt de belangen van al deze naasten (volwassenen én kinderen).

Het doel is om het psychisch welzijn en de gezondheid van naasten te verhogen op belangrijke levensdomeinen zoals wonen, werk, justitie, sociaal leven, vrije tijd en onderwijs.

www.overkop.be

In een **OverKophuis** staan de deuren open **voor jongeren van 12 tot 25 jaar**. Je kan er zonder afspraak binnenlopen tijdens de openingsuren (bekijk via socials).

Een OverKop-huis is een veilige plek waar je je kan amuseren, rondhangen en vrienden kan ontmoeten. Je vindt er ook een luisterend oor als je over gelijk welk probleem wil babbelen. Welke kleine of grote vraag je ook hebt, OverKop helpt je graag verder op weg.

CONTEXT (Z)ONDER INVLOED?

CGG Kempen, 't Kader en CAW de Kempen organiseren een groepsaanbod **voor familie en naasten van mensen die (problematisch) middelen gebruiken, gokken en/of gamen**.

Jullie zijn welkom om te komen luisteren en om jullie vragen en bezorgdheden te uiten. Naast een luisterend oor, bieden we elkaar steun en er is ruimte om tips te geven. We vertrekken vanuit jullie vragen en bezorgdheden. Het lotgenotencontact staat centraal.

Meer info via +32 14 41 09 67 of context@cggkempen.be

mee-
leven

www.mee-leven.be

Zorgen voor iemand die aan zelfmoord denkt of die een zelfmoordpoging ondernomen heeft kan best zwaar wegen.

Met de website mee-leven.be willen we **naasten van een gezinslid dat aan zelfdoding denkt**, erkenning geven en tips aanreiken om voor zichzelf te zorgen.

AZ Turnhout vzw

www.azturnhout.be

info@azturnhout.be

014 40 60 11

Campus Sint-Jozef

Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout

Campus Sint-Elisabeth

Rubensstraat 166
2300 Turnhout

V.U. : Jo Leysen • gedelegeerd bestuurder AZ Turnhout vzw (vertegenwoordiger Eleyas bv)
Steenweg op Merksplas 44 • 2300 Turnhout